

Số: /BC-UBND

Bát Xát, ngày tháng 10 năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả triển khai thực hiện nội dung 3 - hỗ trợ mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc Dự án 3 Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi 9 tháng đầu năm 2023

(Phục vụ Đoàn giám sát của Tỉnh Đoàn Lào Cai)

Căn cứ kế hoạch số 111-KH/TĐTL-TCKT ngày 22/5/2023 của BCH Đoàn tỉnh Lào Cai về việc thực hiện Đề án số 15-ĐA/TU “Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội và tham gia xây dựng Đảng, chính quyền của MTTQ và các đoàn thể chính trị-xã hội tỉnh Lào Cai” năm 2023; Quyết định số 98-QĐ/TĐTLTCKT ngày 14/8/2023 của BCH Đoàn tỉnh Lào Cai về việc thành lập Đoàn giám sát chuyên đề về việc triển khai thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia Phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào DTTS và Miền núi trên địa bàn tỉnh Lào Cai tại huyện Bát Xát. Ủy ban nhân dân huyện tổng hợp, báo cáo kết quả triển khai thực hiện nội dung 3, Hỗ trợ triển khai mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc Dự án 3 chương trình MTQG phát triển KTXH vùng đồng bào DTTS & MN, cụ thể như sau:

I. Khái quát tình hình tự nhiên, những thuận lợi, khó khăn

Bát Xát là huyện vùng cao biên giới nằm ở phía Tây Bắc của tỉnh Lào Cai. Tổng diện tích đất tự nhiên 103.568,02 ha, bao gồm 20 xã và 01 thị trấn với 176 thôn bản, tổ dân phố, trong đó có 12 xã đặc biệt khó khăn, 09 xã, 01 thị trấn biên giới giáp với Trung Quốc, chiều dài đường biên giới 83,984 km. Dân số toàn huyện 79.689 người, có 23 dân tộc sinh sống, trong đó có 5 dân tộc chính, Dân tộc Mông chiếm 32,22%; Dao chiếm 28,35%; Giáy chiếm 15,29%; Kinh chiếm 15,39%; Hà Nhì chiếm 5,65%; còn lại là các dân tộc khác chiếm 3,06%.

1. Thuận lợi. Huyện có tiềm năng về đất đai, lao động, khí hậu để phát triển sản xuất nông nghiệp. Có nhiều cảnh quan thiên nhiên, bản sắc văn hóa dân tộc độc đáo để phát triển kinh tế du lịch. Đường biên giới dài với 02 cửa khẩu phụ là điều kiện để phát triển thương mại, dịch vụ, kinh tế cửa khẩu và giao thương hàng hóa.

2. Khó khăn: Huyện Bát Xát có địa bàn rộng, địa hình chia cắt, độ dốc lớn, đường biên giới dài, cơ sở hạ tầng xuống cấp, hư hỏng nhiều; tỷ lệ hộ nghèo còn ở mức cao, mặc dù sản xuất công nghiệp chiếm tỷ trọng lớn nhưng nguồn thu của Nhân dân chủ yếu từ sản xuất nông nghiệp; trình độ dân trí của Nhân dân vùng cao, vùng dân tộc thiểu số còn hạn chế; một số tập tục lạc hậu còn tồn tại. Địa bàn thường xuyên xảy ra thiên tai, lũ lụt, dịch bệnh... ảnh hưởng không nhỏ đến phát triển KT-XH và đời sống nhân dân. Bát Xát là một trong 74 huyện nghèo của cả nước (là một trong 4 huyện nghèo của tỉnh Lào Cai), với tỷ lệ hộ

nghèo đến cuối năm 2022 là 37,11%; hộ cận nghèo 19,45% (trong đó: Hộ nghèo dân tộc thiểu số chiếm 96,61% so với tổng số hộ nghèo. Hộ cận nghèo dân tộc thiểu số: 3.090 hộ, chiếm $3.090/3.430$ hộ = 90,09% tổng số hộ cận nghèo).

II. Công tác lãnh đạo chỉ đạo

Được sự quan tâm của Thường trực Huyện uỷ, HĐND, UBND huyện đã chủ động, quyết liệt trong công tác tổ chức quản lý, chỉ đạo, điều hành triển khai thực hiện các Chương trình MTQG giai đoạn 2021-2025; đảm bảo các Chương trình thực hiện có hiệu quả, thực chất, không chạy theo thành tích, tập trung vào nâng cao vai trò chủ thể của người dân và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân khu vực nông thôn, cụ thể như sau:

(1) Thành lập, kiện toàn tổ chức bộ máy chỉ đạo thực hiện các chương trình MTQG ở cấp (huyện, xã), cụ thể: Kiện toàn, thành lập và ban hành quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo CTMTQG (mỗi cấp có 01 Ban Chỉ đạo chung cho cả 03 Chương trình MTQG);

(2) Tích cực, chủ động trong công tác triển khai kế hoạch thực hiện các chương trình MTQG, UBND huyện đã thực hiện giao vốn NSTW thực hiện các CT MTQG giai đoạn 2021-2025 và dự toán ngân sách năm 2022, năm 2023 cho các cơ quan, đơn vị, địa phương triển khai thực hiện;

(4) Thường trực Huyện uỷ, HĐND, UBND huyện đã chỉ đạo thành lập các đoàn kiểm tra công tác triển khai Chương trình tại tất cả các xã, để kịp thời chỉ ra những tồn tại, hạn chế, tháo gỡ khó khăn cho các xã trong việc triển khai thực hiện, phân công nhiệm vụ cụ thể các đồng chí trong Ban chỉ đạo;

(5) Các cơ quan chủ trì nội dung, tiểu dự án, dự án thành phần, theo chức năng nhiệm vụ có văn bản hướng dẫn thực hiện; Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021; Thông tư 02/2022/TT-UBND ngày 30/6/2022; Căn cứ Thông tư số 15/2002/TT-BTC ngày 04/3/2022; Căn cứ Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19/4/2022; Căn cứ Nghị định số 38/2023/NĐ-CP ngày 24/06/2023; Thông tư 55/2023/TT-BTC ngày 15/8/2023.

UBND huyện ban hành các văn bản triển khai thực hiện chương trình MTQG đảm bảo: đầy đủ, có hệ thống từ huyện đến cơ sở, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, các dự án được triển khai tới các địa bàn kịp thời, đúng đối tượng thụ hưởng, thông tin báo cáo về Ban chỉ đạo của huyện, tình theo yêu cầu, cụ thể đã ban hành một số văn bản sau:

- Quyết định 5472/QĐ-UBND ngày 18/8/2022 của UBND huyện, về việc giao danh mục đầu tư các công trình dự án thuộc Chương trình MTQG phát triển kinh tế - xã hội Vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2025 huyện Bát Xát, để thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn huyện;

- Quyết định số 6744/QĐ- UBND ngày 10/10/2022 của UBND huyện Bát Xát về việc kiện toàn Hội đồng lựa chọn mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh vùng đồng bào DTTS-MN, thuộc chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2025.

- Quyết định số 7979/QĐ-UBND ngày 19/12/2022 của UBND huyện, về việc giao chỉ tiêu kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đầu tư công và dự toán ngân sách nhà nước năm 2023 huyện Bát Xát.

- Quyết định số 1785/QĐ- UBND ngày 05/04/2023 của UBND huyện Bát Xát về việc thành lập Hội đồng lựa chọn mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh vùng đồng bào DTTS-MN, thuộc chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2025.

- Văn bản số 57/PDT-TH ngày 11 tháng 5 năm 2023 về việc đề nghị thẩm định các dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc CTMTQG 1719 năm 2022 trên địa bàn huyện Bát Xát; Văn bản số 58/PDT-KH ngày 11 tháng 5 năm 2023 về việc lập kế hoạch các dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc CTMTQG 1719 năm 2023 trên địa bàn huyện Bát Xát; Văn bản số 85/CV-PDT ngày 10 tháng 7 năm 2023 về việc đề nghị bổ sung, chỉnh sửa phương án, kế hoạch các dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc CTMTQG 1719 năm 2022 trên địa bàn huyện Bát Xát; Văn bản số 86/CV-PDT ngày 14 tháng 7 năm 2023 về việc đề nghị rà soát, bổ sung, chỉnh sửa phương án, kế hoạch các dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc CTMTQG 1719 năm 2022 trên địa bàn huyện Bát Xát.

III. Việc triển khai thực hiện hỗ trợ các mô hình

1. Nội dung kinh phí hỗ trợ các mô hình được thực đến tháng 10 năm 2023:

Tổng số nội dung: Có 15 mô hình được hỗ trợ và tiến hành thực hiện, tổng kinh phí đã và đang thực hiện: 2.486 triệu đồng (vốn giao năm 2022: 724 triệu đồng, vốn giao năm 2023: 1.762 triệu đồng, trong đó:

(có phụ biểu kèm theo)

2. Quy trình các bước xây dựng phương án thực hiện dự án thúc đẩy khởi sự kinh doanh tại huyện.

Ngay từ cuối năm 2022, UBND huyện đã giao cho Phòng Dân tộc cơ quan chủ trì hướng dẫn thực hiện dự án. Phòng Dân tộc đã chủ động tham mưu cho UBND huyện ban hành kế hoạch thực hiện các dự án khởi sự kinh doanh trên địa bàn huyện. Căn cứ kế hoạch thực hiện và giao vốn của UBND huyện, UBND cấp xã đã thực hiện các bước sau:

- Bước 1: UBND cấp xã xây dựng kế hoạch hỗ trợ các mô hình thúc đẩy khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp.

- Bước 2: Tuyên truyền thông tin về chính sách của nhà nước về hỗ trợ khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp xây dựng mô hình khởi nghiệp khu vực các xã đặc biệt khó khăn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; phổ biến thông tin về chủ trương, kế hoạch thực hiện trên địa bàn tỉnh, xã thông qua niêm yết bằng văn bản tại UBND xã và nhà sinh hoạt cộng đồng, người có uy tín, tổ chức cuộc họp tại xã, thôn; loa phát thanh của xã, thôn, bản; mạng xã hội và các kênh truyền thông số hoá để tiếp cận với đồng bào dân tộc thiểu số.

Thực hiện các hoạt động tìm kiếm, tư vấn, hỗ trợ các cá nhân/nhóm cá nhân/tổ chức ở cấp xã có ý tưởng/dự án khởi nghiệp và có nhu cầu được đầu tư, hỗ trợ trực tiếp các mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh nhằm mục đích cung cấp sản phẩm, dịch vụ mới, sáng tạo đáp ứng nhu cầu thị trường trong nước hướng tới đáp ứng nhu cầu thị trường quốc tế, gắn với bảo tồn và phát triển giá trị văn hoá, tri thức truyền thống, tài nguyên, tạo việc làm- thu nhập cho người đồng bào dân tộc thiểu số. Hướng dẫn cá nhân/nhóm cá nhân, tổ chức chủ trì mô hình khởi nghiệp viết và nộp dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp.

Tiếp nhận và lập danh sách đề xuất mô hình khởi nghiệp trên địa bàn xã của cá nhân/nhóm cá nhân, tổ chức chủ trì mô hình khởi nghiệp khu vực các xã đặc biệt khó khăn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Bước 3. UBND xã trình dự án mô hình khởi nghiệp lên UBND huyện phê duyệt (cơ quan thường trực phòng Dân tộc).

Bước 4: Sau khi Hội đồng của huyện thẩm định đồng ý thì UBND xã và chủ trì dự án mô hình khởi nghiệp tiến hành thực hiện.

IV. Kết quả thực hiện các dự án hỗ trợ mô hình khởi nghiệp đến tháng 9 năm 2023.

- Các cơ quan chủ trì đã tiến hành hướng dẫn trực tiếp các xã trong công tác xây dựng phương án, kế hoạch xây dựng các mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi (xác định nhu cầu chi phí đào tạo nâng cao trình độ công nghệ, kỹ thuật sản xuất; hợp đồng đặt hàng các cơ sở, trường học để nghiên cứu thử nghiệm phát triển sản phẩm dịch vụ; thiết kế bao bì, nhãn mác, quảng cáo, xây dựng thương hiệu sản phẩm... cho các mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn huyện

- Hội đồng thẩm định lựa chọn mô hình đã tiến hành họp các thành viên hội đồng và hướng dẫn UBND các xã chỉnh sửa bổ sung nội dung phương án, kế hoạch, dự toán thực hiện cho phù hợp với mục tiêu hoạt động của mô hình

- Hội đồng thẩm định đang tiến hành thẩm định cho 05/15 phương án kế hoạch (5/7 phương án nguồn vốn 2022 chuyển sang) phê duyệt phương án, dự toán và kế hoạch thực hiện cho các dự án mô hình khởi nghiệp trên địa bàn huyện Bát Xát.

- Công tác kiểm tra, giám sát thực hiện các mô hình: UBND huyện Bát Xát đã tiến hành: 03 cuộc giám sát công tác thực hiện các nội dung thành phần thuộc các tiểu dự án, dự án thuộc Chương trình MTQG phát triển KTXH vùng đồng bào DTTS & MN (năm 2022: 01 cuộc, năm 2023: 02 cuộc)

V. Những tồn tại, hạn chế, khó khăn, nguyên nhân.

1. Tồn tại, hạn chế

- Đến nay chưa có mô hình khởi nghiệp nào trên địa bàn huyện được thực hiện hỗ trợ, mới chỉ đang triển khai ở bước viết phương án và kế hoạch, lập dự toán năm và giai đoạn.

- Công tác phê duyệt thẩm định dự án còn chậm cho nên ảnh hưởng tới tiến độ thực hiện và chính sách hỗ trợ cho các mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh.

2. Nguyên nhân

- Công tác đôn đốc, hướng dẫn của cơ quan thường trực, chủ trì còn chậm, gây khó khăn chậm chễ trong công tác thực hiện Dự án.

- UBND xã thiếu sự quan tâm chỉ đạo hướng dẫn các mô hình khởi nghiệp thực hiện lập phương án, kế hoạch. Chất lượng hồ sơ không đảm bảo, nhiều dự án phải viết lại, có dự án xây dựng mô hình chưa phù hợp với thực tế tại địa phương phải rà soát điều chỉnh lại nên dẫn đến chậm thời gian thực hiện.

- Một số mô hình tại xã mới thành lập, năng lực để chủ trì thực hiện quản lý mô hình còn hạn chế, nên công tác đánh giá tính hiệu quả đầu tư còn khó khăn.

VI. Kế hoạch triển khai thực hiện trong thời gian tới

- Các cơ quan chuyên môn được giao chủ trì dự án, tiểu dự án thành phần phối hợp với các sở ngành, tiếp tục rà soát hướng dẫn công tác lập phương án và kế hoạch thực hiện các mô hình khởi nghiệp năm 2023. Đôn đốc UBND các xã thực hiện dự án trình phương án, kế hoạch và dự toán trình hội đồng thẩm định. Tham mưu cho hội đồng thẩm định huyện phê duyệt các dự án đủ điều kiện hỗ trợ và thực hiện, trong tháng 10 phê duyệt 5/15 dự án.

- Làm tốt công tác tuyên truyền, vận động, thuyết phục để thay đổi căn bản tư duy, nhận thức từ đó người dân phát huy tinh thần tự lực, tự trọng, có khát vọng và chủ động nỗ lực phấn đấu vươn lên thoát nghèo nhằm thực hiện có hiệu quả các mô hình và nhân rộng mô hình ra các địa phương khác trong toàn huyện.

- Đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện Chương trình: Các cấp ủy, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội từ huyện đến cơ sở tiếp tục tăng cường công tác kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện Chương trình đảm bảo thường xuyên, liên tục. Hướng dẫn triển khai thực hiện, kịp thời giải quyết những khó khăn vướng mắc tại cơ sở và điều chỉnh, bổ sung nội dung đánh giá thẩm định nội dung, tiêu chí theo điều kiện thực tế của địa phương, đảm bảo theo quy định của Trung ương.

VII. Đề xuất, kiến nghị

- Đề nghị Trung ương, tỉnh có hướng dẫn, bổ sung nội dung chi cho các mô hình khởi nghiệp về nội dung hỗ trợ một phần đầu tư cơ sở ban đầu nhằm tháo gỡ những khó khăn, giảm bớt nội dung chi đối ứng, do các hộ thụ hưởng kinh tế còn gặp rất nhiều khó khăn.

- Đề nghị Ban dân tộc tỉnh quan tâm tổ chức các hội nghị tập hướng dẫn cách viết dự án cho cán bộ, công chức, các đối tượng được thụ hưởng nhằm nâng cao năng lực thực hiện các dự án Chương trình MTQG.

Trên đây là Báo cáo kết quả triển khai thực hiện hỗ trợ triển khai mô hình khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh thuộc nội dung số 3 chương trình MTQG phát

triển KTXH vùng đồng bào DTTS & MN đến tháng 10 năm 2023 của UBND huyện Bát Xát.

Nơi nhận:

- Thành viên đoàn GS theo QĐ 98 của BTV tỉnh đoàn LC;
- TT tỉnh đoàn Lào Cai;
- Ban DC-PL MTTQ tỉnh LC;
- TT. HĐND, UBND huyện;
- Phòng Dân tộc huyện;
- Lưu: VT, DT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bàn Thanh Thảo